

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertia est sp[iri]tualis vtilitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

¶ Ber. de oblatōibus et decīs

q̄ determiare pris. s. decime solutio cadit sub debito mō supradicto q̄ approbat per Aug. et bñ. xv. q. j. ca. Decime. Decime ex debito requirunt: q̄ dare eas noluerit: res alienas inuadūt. Hec ille. Un̄ tales nō solū fures s; z sacrilegi dicēdi sūt. Hierony. Amis q̄ppe rapere furtū est: eccliam fraudare sacrilegiū: aut q̄d ap̄tissimi sceleris est aliqd̄ inde subtrahere oim̄ predonū crudelitātē exupat. Hec ille. Ex dicit̄ igit̄ patz qm̄ soluende sūt decime in recognitionē diuini bñficiū qm̄ vitz q̄cqd̄ p̄fectionis i nob̄ est a deo ē. Ipe est em̄ q̄ nos custodit / pa / scit / vestit / z dirigit sic iacob petiuit Bēn. xxvij. Debēt aut̄ cito dari sine tardatiōe. Exo. xxij. Decimas z p̄mitias ne tardatis. Itē de oib; sine diminutione: sic legimus Bēn. xiiij. q̄ melchisedech rex salez dedit abrae decimas de oib; q̄ habebat. Item d̄ melchisedech sine fraudatione. Numeri. xvij. Omnia q̄ offertis ex decimis z in donatiōe dñi sepat̄is optima z electa erūt. Un̄ Bēn. iij. legit̄ q̄ q̄el obrulit deo de p̄mogenitis greg; sui z de ad̄p̄tib; eoz. Et respexit dñs ad abel z ad munera eius. Ad eam̄ p̄o z ad munera ei? nō respexit. Lu? vna cā fuit qz de deteriorib; obrulit. Eccl. xxv. Noli offerre munera p̄ua. Non em̄ sc̄i sc̄ipiet illa. Hec ibi. Decimas aut̄ recipientes nō debēt sup̄flua p̄ se retinere s; deo vacare. Au. xvij. Nihil aliud possidebūt decimarū oblatiōe p̄tenti q̄s in vsus eoz z necessaria sepauit. Item de receptis decimis debēt exhibere misericōdiaz paup̄ib; pupillis z viduis. vt bñ Deu. xij. Item vacare debēt decimas recipientes sp̄ualib; z nō mundanis vt bñ. ij. Para. xxj.

Tertia est p̄sideratio expetendere remunerationis: q̄ deuotionē augere d; ad decimas deo p̄soluedas Est aut̄ fm̄ Ray. h̄mōi remuneratio mltiplex Et p̄cipue triplex.

Prima ē remuneratio sp̄ualis vbertatis.

Secunda est corporalis sanitatis.

Tertia est sp̄ualis vtilitatis.

Prima ē remuneratio tēporalis vbertatis. vñ postq̄ sapiēs dicit. Honora dñm de substātia tua: subdit. et implebūt horrea tua saturitate: z vino rotularia redūdabūt. et Malach. ij. Infer

te oim̄ decimationē in horreū meū vt sit etibus in domo mea z p̄bate me sup̄ h. dicit dñs. Si nō p̄peruero vob̄ cataractas celi z effudero vob̄ b̄ndictionē vsq; ad abundantiā. Et ibidē añ dicit dñs. Vos p̄igitis me. Et dixit̄ In q̄ p̄figim? te: In decimis z in p̄mitiis: in penuria vos maledicti estis: z vos me fraudat; z p̄figitis gēs tota. Un̄ p̄tz q̄ cā penurie fuit subtractio decimarū. Narrat cesari? q̄ miles qdā dādo decimas suas tante p̄tut; erat vt ei sūmū ess; studiū illas p̄soluere sine mora. habebat aut̄ vinea q̄ circa decē carrūcas face re solebat annuat in. Tpe igit̄ qdā magis ex dei dispensatiōe q̄ ex aeris intemperie vt postmodū paruit postq̄ collecta est vinea vinūq; ep̄ssum vna tm̄ inuenta ē carrūca: q̄ q̄ audito: miles meoziale p̄bū suo suo re; spōdit di. qd̄ meū erat dñs mihi: tulit ego illi portionē suā nō auferam: vade z va facer dori carrūca hanc p̄ decima: qd̄ z factū est. Eodē tpe german? militis sacerdos qdā larta vinea p̄dictā trāsīcs: cāq; refer tā vuis vidēs: mor ad fratē intras: d̄ ne gligentia eū arguit dices: q̄re nō dū collecta ē vinea vīa: Rudente illo q̄ collecta ē. sacerdos subiūxit. Nequa q̄: cā plenā vidē. Quēstū igit̄ inuentū est: nec vñq; antea tā vberes fruct; fecerat. Aug. xvj. q. vij. c. Maiores. Maiores n̄r̄i iō cop̄s oib; abū dabant: qz decimas deo dabat; z censū eoz sari reddebāt: mō qz distēsit deuotio dei: accessit idicatio fisci: nolum? cū deo partit decimas: mō aut̄ tollit totū. Hoc tollit fiscus qd̄ nō capit ch̄s. Idē ibidē. q. j. Da bis ip̄io militi qd̄ dare nō vis sacerdoti

Secunda ē remuneratio corporalis sanitatis. Aug. xvj. q. j. c. Decime. Si decimā deder; nō solū abundantia fructū recipies s; etiā sanitates corporū. p̄sequis. Hec ille. Un̄ timēdum ē ne p̄ decimarū subtractionē imittat interdū dñs corporales infirmitates z pestilentias.

Tertia ē remuneratio sp̄ualis vtilitatis. Aug. ibidē. De? n̄r̄ q̄ dignat? est nob̄ totū dare: decimā a nob̄ dignat? ē accipere nō sibi s; nob̄ p̄culdubio p̄futurā: nō ḡ dñs de? p̄mitū postulat s; honoz em̄. Glo. grat; vult bñficia p̄cedere nō p̄ p̄cedere

si tñ honore vult hie. Idē ibidē. Qui si
bi aut pñij cōparare aut pctōz indulgen-
tiā desiderat pmereri reddat decimā. Et
itez. Cū em dando decimas z terrenaz ce-
lestia pñia possis pmereri: p auaricia du-
plici bñdictione fraudari. Hec ē em dñi iu-
stissima pñuetudo: vti si illi decimā non
dederis tu ad decimā reuocaris. s. ad pte que
cecidit cū lucifero. Et dicitur igit pte ppe-
rianosolum qz detestabile sit in decimaruz
voluntate fraude cōmittere: qz qz laudabile
deo qz placitū ac hoi vrile atqz fructuosuz
sit decimas bñ z deuote psoluerē. Mira
dei benignitas: vult qdem vt offeras ei de
cimā nō tñ qz indigeat z aliqūe exinde fru-
ctū accipiat: sed vt sic dei tui largitate reco-
gnoscas z tpale inde cōmodū atqz spūale
fructū papias. Studes igit o hō de oibz
bus rebz tuis deū laudare: oblationes ac
decimas sine fraude psoluerē: z teipm sic i-
oibz z p oia diuinis mancipare obsequijs
vt gram ab eo pseq valeas z glām semp
ternā: Amen.

Sermo de sacrilegio.

Sacrilegiū fa-
cis. Ro. ij. Supra fecim⁹ ser-
mones d reuerētia dei z eoz
q ad dei cultū z honorez scificata sūt puta
deloz scis z diebz festiuis z d his qbz il-
lis diebz vacādū ē. Nūc aut s̄monē facturi
sum⁹ d irreuerētia rez sacraz. vt sic opposi-
ta iuxta se posita magis elucescat Hec at ir-
reuerētia sacrilegiū dicitur. Sic em dicitur tho. ij.
ij. q. xix. Qd illd qd ad irreuerētia rez sa-
craz pñet ad iuriā dei pñet. Res ei sa-
cre dicunt q ad diuinū cultū ordinant. Iō
oē tale hz rōne sacrilegij: qd hz rōne spēa-
lis pcti eo q in eo inuenit spēalis rō defor-
mitat⁹. qz sez violat res sacra paliquā irre-
uerētia. Distinguit̄ at spēs sacrilegij fm
diuersitate rez sacraz. Attribuit̄ ei scitas
pñis: lo cis: z rebz qbusdā alijs. Scitas
at loci ordinat ad scitatem hois q i loco sa-
cro cultū exhibet deo. ij. Mach. v. Nō ppe-
locū gentē: s̄ ppter gentē dñs elegit locuz.
Iō grau⁹ est sacrilegiū q peccat in psonā
sacra qz q peccat i locum sacru. Tertia at
species q circa res alias sacras cōmittitur:
diuersos habet grad⁹ fm differentiā rerū

sacraz. Inter qz sūmū locū obtinet sacra:
quibz hō sanctificat. Post sacra autē vasa
psacrata ad sacramentoz ministracionez.
Deinde ea q pñet ad ornatū ecclie z mi-
nistroz. deinde ea q sunt deputata ad
stentacionē ministroz z mantenentiā lo-
ci sacri z ornamentoz ei⁹ sine sint mobilia
siue imobilia. Hec ex tho. vbi s̄. De h ita
qz triplici sacrilegij genere pauca nō breui-
ter dicam⁹ oñdētes qz graue sit atqz detes-
tabile pctm. Resumentes q dicamus qm
triplex est sacrilegiū.

- Primū est sacrilegiū psonale.
- Secūm est sacrilegiū locale.
- Tertiū est sacrilegiū reale.

Primū igit ē sacrilegiū psonale q
vici isert iuriā vel irreuerētia plo-
ne sacre siue qua ledit̄ psona sacra.
Un z coit⁹ exercit⁹ p psonā sacra vel cū p
sona sacra: dicitur sacrilegiū. Est at sacrilegiū
psonale sūmō pē cauendū atqz detestabile
pēipue ppter tria.

- Primo ppter timorē diuinitat⁹.
- Secūdo ppter honore dignitatis.
- Tertio ppter horrore penalitat⁹

Idiō ppter timorē diuinis
nitat⁹. vtz ppter timorē z reuerētia ipsi⁹ dei
cui⁹ cultui tales psonē dedicat. Ipse em ē
rex regū z dñs dñan. vt h̄ Apo. xix. Est
ei atredēdū q violētia q fit batulo reg⁹ pu-
nit̄ acti facta eēt ipi regi. vt pte. ij. Reg. ix.
d nūcijs reg⁹ dauid qz pphs filioz amon
deho nesciuit: qd ita Guit sustinuit dauid
q nō qeuit donec oēs ciuitates eoz destru-
xisset z de illis talē vidictā accepisset q̄lis
legit. ij. Reg. xij. Iō dicitur Eccl. vij. In tota
aia tua time deū z sacerdotes illi scificata.
et. j. Honora deū ex tota aia tuaz honori-
fica sacerdotes Un i pmo li. triptite histo-
rie legit qz Equitarius baptizat⁹ epōs z
sacerdotes z in sacris ordinibz pmodis ma-
xime honorabat.

Secūdo ppter honore digni-
tat⁹. s. sacerdotaz z clerical. Sūt ei sacerdo-
tes/pres/patroni/pastores/medici/media-
tores/duces/lumia/doctores z iudices qz
bus oibz reuerētia debet. De sacerdotali
dignitate videre potes ser. d cathedra seri
petri Legim⁹ q cū brū frācise eccliaz qn-
dā itraliz cui⁹ parochial sacerdos p̄cubi⁹